


**KAPITAŁ LUDZKI**  
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez  
 Unię Europejską w ramach  
 Europejskiego Funduszu  
 Społecznego

**UNIA EUROPEJSKA**  
 EUROPEJSKI  
 FUNDUSZ SPOŁECZNY


<b>Nazwa przedmiotu</b>		<b>Kod ECTS</b>	
Dzieje i kultura Ameryki Łacińskiej		8.0.13897	
<b>Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot</b>			
Instytut Filologii Romańskiej			
<b>Studia</b>			
<b>wydział</b>	<b>kierunek</b>	<b>poziom</b>	<b>pierwszego stopnia</b>
Wydział Filologiczny	Iberystyka	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
<b>Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)</b>			
Piotr Wosek; dr Joanna Drzazgowska			
<b>Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin</b>		<b>Liczba punktów ECTS</b>	
<b>Formy zajęć</b>		2	
Konwersatorium		30 godzin - aktywne uczestnictwo w zajęciach;	
<b>Sposób realizacji zajęć</b>		10 godzin - samodzielna lektura literatury przedmiotu (przygotowanie do zajęć);	
zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego i kolokwium.	
<b>Liczba godzin</b>		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Konwersatorium: 30 godz.			
<b>Termin realizacji przedmiotu</b>			
2023/2024 zimowy			
<b>Status przedmiotu</b>		<b>Język wykładowy</b>	
obowiązkowy		polski	
<b>Metody dydaktyczne</b>		<b>Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne</b>	
- Wykład konwersatoryjny		<b>Sposób zaliczenia</b>	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		<b>Formy zaliczenia</b>	
		- kolokwium z zadaniami testowymi	
		kolokwium z zadaniami otwartymi	
		- kolokwium	
		<b>Podstawowe kryteria oceny</b>	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>obecności, czynnego udziału w ćwiczeniach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego – 20% oceny końcowej;</li> <li>kolokwium (pisemne) (vide: Treści programowe) – 80% oceny końcowej.</li> </ul>	
<b>Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się</b>			

zakładany efekt uczenia się	wykonanie ćwiczeń wskazanych przez prowadzącego (w oparciu o znajomość omawianych tekstów)	kolokwium pisemne
	Wiedza	
K_W06	+	+
K_W09		+
K_W13	+	+
K_W14	+	+
	Umiejętności	
K_U16	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K01		+
K_K04	+	
K_K05	+	

### Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

#### A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

#### B. Wymagania wstępne

Znajomość języka polskiego na poziomie umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Znajomość wydarzeń historycznych dot. Ameryki Łacińskiej omawianych na poziomie kształcenia w szkole średniej.

### Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z historią i kulturą Ameryki Łacińskiej od czasów prekolumbijskich do współczesności.

### Treści programowe

Treści programowe:

- Ameryka przed epoką Wielkich Odkryć (Imperia Tolteków i Azteków; historia i kultura Majów; Olmekowie; Zapotekowie; Imperium Inków).
- Kastyljskie i portugalskie odkrycia geograficzne w Ameryce (traktat w Tordesillas).
- Podbój Ameryki; początki kolonizacji.
- Epoka kolonialna - organizacja kolonii; społeczeństwo kolonii; rola Kościoła; życie intelektualne w koloniach.
- Rywalizacja międzynarodowa w koloniach („koncert narodów”).
- Wojny o niepodległość w Ameryce Łacińskiej; powstanie nowych państw; polityka, gospodarka, społeczeństwo i kultura niepodległych państw w XIX w.
- Walki liberałów z konserwatystami; zmiany granic nowopowstałych państw.
- Doktryna kaudylizmu.
- Ameryka Łacińska w XX - XXI w. (nacjonalizm, populizm, dyktatury, rewolucje, wojny domowe, procesy demokratyzacji, problem narkotykowy).

### Wykaz literatury

#### Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Wykaz literatury [lista jest propozycją, a jej ostateczny kształt ustalony będzie na początku semestru, tak, aby uwzględniał potrzeby i preferencje uczestników zajęć]:

- Dankowski, M.Z., Orłowska, N. (2016): Ameryka Łacińska. Dzieje i kultura, Gdańsk, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego.
- Dembicz A., Filozofia poznawania Ameryki Łacińskiej, wyd. CESLA, Warszawa, 2010.
- Eakin, M.C. (2009): Historia Ameryki Łacińskiej. Zderzenie kultur, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Gawrycki, M.F. (red.) (2010): Dzieje kultury latynoamerykańskiej, PWN.
- Urbański, E.S. (1981): Hispanoameryka i jej cywilizacje, Warszawa, PWN.
- Sztuka Ameryki Łacińskiej, 2010, Agora.
- Wood M. (2004): Konkwistadorzy, Świat Książki, Warszawa.

Artykuły przekazywane przez prowadzącego dotyczące omawianych tematów.

#### Literatura uzupełniająca

- Bailey, H.M., Nasatir, A.P. (1965): Dzieje Ameryki Łacińskiej, PWN, Warszawa.
- Chasteen, J., Ch. (2007): Ogień i krew. Historia Ameryki Łacińskiej, PIW, Warszawa.
- Gawrycki, M.F. (red.) (2006): Ameryka Łacińska we współczesnym świecie, PWN, Warszawa.
- Knopek, J. (2012): Polityczne problemy Ameryki Łacińskiej, wyd. Adam Marszałek, Toruń.
- Knopek, J., Drgas, M. (red.) (2012): Gospodarcze problemy Ameryki Łacińskiej, wyd. Adam Marszałek, Toruń.
- Knopek, J., Drgas, M. (red.) (2012): Społeczne problemy Ameryki Łacińskiej, wyd. Adam Marszałek, Toruń.

- Kula, M. (1987): Historia Brazylii, Ossolineum.
- Łepkowski, T. (red.) (1977): Dzieje Ameryki Łacińskiej od schyłku epoki kolonialnej do czasów współczesnych, t. I, Książka i Wiedza, Warszawa.
- Łepkowski, T. (red.) (1979): Dzieje Ameryki Łacińskiej od schyłku epoki kolonialnej do czasów współczesnych, t. II, Książka i Wiedza, Warszawa.
- Łepkowski, T. (red.) (1983): Dzieje Ameryki Łacińskiej od schyłku epoki kolonialnej do czasów współczesnych, t. III, Książka i Wiedza, Warszawa.
- Łepkowski, T. (red.) (1983): Zamachy stanu, przewroty, rewolucje. Ameryka Łacińska w XX w., Czytelnik, Warszawa.
- Łepkowski, T. (1986): Historia Meksyku, Ossolineum.
- MacQuarrie, K. (2009): Ostatnie dni Inków, Rebis, Poznań.
- Szot, Z. (1992): Argentyna, PWN, Warszawa.
- Zea, L. (1993): Filozofia dziejów Ameryki, CESLA UW, Warszawa.

<p><b>Kierunkowe efekty uczenia się</b></p> <p>K_W06, K_W09, K_W13, K_W14 K_U16 K_K01, K_K04, K_K05</p>	<p><b>Wiedza</b></p> <p>Student: W01 (cf. K_W06) ma podstawową wiedzę o zjawiskach społecznych, działalności kulturalnej, politycznej i ekonomicznej krajów Ameryki Łacińskiej; W02 (cf. K_W09) zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów kultury dotyczących Ameryki Łacińskiej; W03 (cf. K_W13) ma podstawową wiedzę o społeczeństwach państw hiszpańsko- i portugalskojęzycznych, ich ewolucji, i współczesnych problemach; W04 (cf. K_W14) ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą historii, historii sztuki i literatury w krajach latynoamerykańskich.</p> <p><b>Umiejętności</b></p> <p>Student: U01 (cf. K_U16) wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych, potrafi je odpowiednio udokumentować oraz stworzyć adekwatną bibliografię dotyczącą w szczególności szerokokorozumianej kultury latynoamerykańskiej; U02 (cf. K_U16) potrafi dokonać interpretacji tekstów kultury latynoamerykańskiej z zastosowaniem typowych metod filologicznych; U03 (cf. K_U16) potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społeczno-kulturowych oraz geopolitycznych i ekonomicznych, analizuje ich odzwierciedlenie w tekstach kultury (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru kulturowego Ameryki Łacińskiej).</p> <p><b>Kompetencje społeczne (postawy)</b></p> <p>Student: K01 (cf. K_K01) jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy dotyczącej szerokokorozumianej kultury latynoamerykańskiej; K02 (cf. K_K04) ma świadomość różnic kulturowych, społecznych i ekonomicznych w obszarze kultury latynoamerykańskiej i związanych z tym wyzwań, potrafi w praktyce stosować wiedzę o mechanizmach komunikacji interkulturowej, szczególnie w latynoamerykańskim obszarze kulturowym; K03 (cf. K_K05) jest gotów do uczestniczenia w życiu kulturalnym dotyczącym szerokokorozumianej kultury latynoamerykańskiej oraz korzystania z różnorodnych jego form i różnych mediów.</p>
<p><b>Kontakt</b></p> <p>piotr.wosek@ug.edu.pl</p>	